

Goat Mountain

DAVID VANN BIJ DE BEZIGE BIJ

Legende van een zelfmoord

Caribou Island

Aarde

DAVID VANN

Goat Mountain

Vertaald door
Thijs van Nimwegen

2013

DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

Copyright © 2013 David Vann
Copyright Nederlandse vertaling © 2013 Thijs van Nimwegen
Oorspronkelijke titel *Goat Mountain*
Oorspronkelijke uitgever HarperCollins, New York
Omslagontwerp b'IJ Barbara
Omslagillustratie Vladimir Zimakov; gebaseerd op 'Faustus warned by the Spirit
to expect his end', illustratie uit John Ashton, *Chap-books of the Eighteenth
Century* (1882) – privécollectie/The Stapleton Collection/The Bridgeman Art Library
Foto auteur Marc Brester
Vormgeving binnenwerk Aard Bakker, Amsterdam
Druk Bariet, Steenwijk
ISBN 978 90 234 8421 9
NUR 302

www.debezigebij.nl

Voor mijn Cherokee-grootvader, Roy Ivory Vann, 1904-1991,
die elk jaar ging jagen op Goat Mountain, en al zijn voorvade-
ren, onder wie de opperhoofden David Vann, James Vann en
Joseph Vann

POEDERACHTIG STOF VULDE de lucht, kleurde de dag rood. Geur van dat stof en geur van dennen, geur van wolfsmelk. De truck een geleed wezen, de kop draaide los van het lichaam. Een scherpe bocht en ik viel er bijna vanaf.

Ik knielde op een matras dat op de laadbak van de truck gebonden zat, alle kampeerspullen eronder. Het noorden van Californië, 1978. Hield me vast als we slingerden en draaiden, zelfs in de ochtend was het metaal heet. Haarspeldbochten de berg op. Ik had een schoenendoos vol stenen, en op de rechte stukken weg pakte ik een steen en smeed die naar een langskomende boom. De worp, de draai, de steen opzij gesmeten, een ronkend geluid, hij wentelde en sneed door de zware lucht maar werd door de vaart van de wagen naar voren geduwd. Uit koers geduwd, in een boog, onbedoeld ver naar voren gevlogen. Die boog kon ik al aanvoelen, ik anticipeerde erop, mikte een eind achter het doel. Steeds als er een steen in vlees hakte stompte ik met een vuist in de lucht. De harde

klap boven het gegrom van de motor uit, misschien zelfs een glimp van losgerukte bast.

De hemel zakte verder omlaag, de dag werd warmer, de lucht werd twee keer zo dik, vier keer zo dik, stuwde de geur uit alle dingen op. Metaal, uitlaatgas, olie, stof, onkruid, dennen, en nu een lang stuk droog, geel gras, een vallei met suikerdennen, een vallei die betekende dat we op nieuw terrein waren, weg van het meer. Iedere herfst weer deze jacht, iedere herfst deze terugkeer.

We stopten in Bartlett Hot Springs. Aan de kant van de weg, in de kortstondige schemering van ons eigen stof, wachtte mijn vader niet tot de lucht klaarde, hij deed zijn portier meteen open, stapte uit, een lange magere schaduw; hing zijn geweer om zijn schouder. Mijn vader scherp afgetekend, lichtend, zelfs in de schaduw, een ding apart van de rest van de aarde, meer dan aanwezig. Nu liep hij weg, het pad op naar de bronnen.

Aan de andere kant van de cabine stapte eerst mijn grootvader uit, die de citroenen droeg, en daarna Tom, de beste vriend van mijn vader, die in het midden geperst had gezeten, al in mijn vroegste herinnering was hij erbij, hij was zo goed als familie. Hij droeg een bril die spiegelde toen hij opkeek, zelfs in deze stoffige vergetelheid. We zijn er, zei hij.

Ik sprong aan de kant van mijn vader van de truck. Ik stak een arm in de cabine, achter de stoel, om mijn eigen geweer te pakken, een .30-.30 Winston hefboom-karabijn met korrel, koud metaal, nog niet opgewarmd door de dag. Geen schouderriem, dus droeg ik hem in mijn hand terwijl ik naar de bronnen liep. Zo was het altijd geweest en zou het altijd zijn, dacht ik, op stap met dit geweer laag in mijn rechterhand, de loop een beetje naar beneden. Een wijzer die uit-

sloeg, dat geweer, op het kantelen van de planeet, hij duwde me voort.

Bartlett Hot Springs was al lang gesloten, tientallen jaren terug, met hekken afgesloten en verlaten. Een overblijfsel uit vroeger tijden. Het pad leidde naar een achteringang, een smal spoor tussen brokken grijze rots met een reliëf van zwart, oranje, groen en wit korstmos, radertjes en schroeven en tandwielen om de toekomst mee te voorspellen en het hele verleden mee vast te leggen. De wereld op de wereld gestempeld, eindeloos herhaald.

Laaghangende, dode takken sloegen tegen ons aan. Oppassen voor ratelslangen. Maar het pad was kort, en al gauw liepen we op een soort plateau. Oude gazons die met gras en onkruid begroeid waren, oud beton in losse brokken gebroken, grote overgroeide stukken. Voor mij, en enkel voor mij, was dit een betoverde plek, omdat ik te jong was om het me te herinneren, en dus kon deze plek in mijn hoofd meer worden.

Vrouwen met zonnehoeden, in kant en ruches, mannen in veelkleurige jasjes met horloges en wandelstokken. Kom naar dit paradijs om te baden in de bronnen, en drink eruit. Zo stelde ik het me voor, en mijn familie maakte er deel van uit, ouder en grootser. Er moest muziek zijn geweest, een orkest in een prieeltje, en 's nachts werden er lantaarns in de bomen gehangen. Oude eiken stonden er hier, dik en knoestig maar met ruimte ertussen. Er moest zijn gedanst.

Mijn grootvader ging tegen een laag betonnen muurtje zitten, overgroeid en bijna niet te zien. Een oude kraan vol witte, minerale aanslag. Even proeven? vroeg hij me.

Mijn mond kneep samen zonder dat ik het wilde. Het water smaakte vast zwavelig. Jep, zei ik. Mijn grootvader was enorm, een witte ballon van een buik onder een bruin jachthemd en

een jagersjas. Hij droeg altijd zijn jas, zelfs in de hitte.

Hij had een glas meegenomen. Ik keek toe hoe hij de citroen sneed en twee schijfjes uitkneep, de kraan opendraaide en het roestige water eruit liet lopen, eerst bruin en daarna helder. Ik proefde altijd als eerste, en ik vroeg me af of er iets veranderd kon zijn sinds de laatste keer dat we hier waren, of ook het water giftig was geworden, en niet enkel de smaak.

Bartlett-champagne, zei mijn vader, met een scheve grijns. Lange wangen, net als mijn grootvader.

Alle drie keken ze nu naar me, geamuseerd, al wilden ze dat niet laten merken. Het glas werd gevuld en flonkerde in het licht, het water bewoog uit zichzelf, de citroenschillen losten op. De geur ervan in de lucht. Zwavel diep uit de plooiën van de aarde.

Ik nam het glas aan, koel in mijn hand, al dacht ik dat het warm zou zijn, radioactief, en ik snoof eraan, hoestte en had daar spijt van toen de mannen zachtjes grinnikten. Toen dronk ik het in één keer leeg. Scheet van de aarde, gassig samengeperst onder kilometers aardkorst, vol spelonken en rottens.

Tranen in hun ogen van het ingehouden lachen, maar ik zag het wel. Lach maar, zei ik. Ik weet wel dat jullie lachen.

Mijn vader kreeg het te kwaad, ogen dicht en mond samengeknepen, maar ik zag zijn borst en buik schokken onder zijn vuile, witte T-shirt. Het gepiep van Toms ingehouden lachen, zijn weggedraaide gezicht. Sorry, zei hij ten slotte. Dat gezicht van jou.

Mijn vader bedekte zijn mond met zijn hand.

Als een kikker die een paard probeert door te slikken, zei Tom, en draaide zijn gezicht naar de hemel, trok zijn onderlip in een grimas.

Mijn grootvader hield het niet meer en grinnikte, zijn buik schudde terwijl hij de plastic zak met citroenen dichtknoopte.

Wat doe je met de citroenen? vroeg ik. Jullie zijn nog niet aan de beurt geweest.

Mijn vader had zijn ogen dichtgeknepen, zo grappig vond hij het, en ik begreep dat er verder niemand ging drinken. Goed, zei ik, greep mijn geweer en liep terug naar de truck.

Ik klom op het matras en hield mijn geweer bij me, want vanaf hier was ieder hert dat we zagen vogelvrij, en ik was in de stemming om iets te schieten.

Daar, boven, hoorde ik hun gelach, maar toen ze dichterbij kwamen hielden ze op, klommen zwijgend de cabine in, en we reden weer verder. Koud in de wind, want ik was nat van het zweet, mijn T-shirt vochtig. Handpalmen plat op de cabine, geweer klem onder één been.

Nu opletten of ik een hert zag. Gekromde geweien in de dode, droge bladeren op een begroeide helling, of een stuk bruine vacht onder een suikerden, of liggend in de schaduw. Maar een paar vormen en kleuren konden een hert zijn, en de rest was achtergrond. Ogen getraind om de achtergrond weg te doen vallen, ogen getraind om de wereld te doen verdwijnen en enkel een doelwit achter te laten. Elf jaar oud nu, en sinds twee jaar schoot ik met dit geweer, langer dan ik me kon herinneren keek ik naar herten uit, maar op deze jacht zou ik voor het eerst mogen doden. Zo jong dat het illegaal was, maar eindelijk oud genoeg volgens de familiewetten.

De wereld was grotendeels leeg. Dat wist ik al. Het grootste deel van het land was uitgestorven. Een woestijn. Maar mijn vader vertelde verhalen over hoe het meer vol eenden had gezeten, de bossen vol wild, en er waren foto's waarop tientallen

eenden op een rij lagen, tientallen vissen op het gazon, ingedeeld op formaat en soort, foto's van mijn vader en grootvader en Tom en hun vrienden, poserend voor een groepsfoto met hun herten, twee de man, tien herten in een weekend, met mooie geweien. En dus leek het mogelijk dat deze woestijn ooit bevolkt was geweest, en dat ik te laat geboren was. Tienduizenden jaren waren er mensen geweest, en ik was net vijftientig jaar te laat op komen dagen, en daar was ik kwaad om, zelfs toen ik elf jaar oud was, kwaad dat ik mijn erfdeel was misgelopen.

De wind was heet nu, mijn T-shirt droog, en geen idee hoe hoog we zaten. We reden in de bergen maar door een vallei, de lucht warm en dik. En al had ik deze weg elk jaar gezien, nog steeds waren sommige stukken een verrassing, ze waren langer dan ik me herinnerde. Het zou twee uur kosten om op ons terrein te komen, en daar moest je een groot gebied voor doorrijden.

Ik was een schildwacht boven op de cabine, op de uitkijk, maar de wind had mijn ogen droog gemaakt, nu kneep ik ze dicht, en kilometers lang zag ik geen andere levende wezens dan vogels. De vogels waren er nog. Flitsen die lage duikvluchten maakten, uitgespreide, wit gestreepte vleugels. Blauwe gaaien, Mexicaanse gaaien, ze kwamen zelfs boven het lawaai van de motor en de banden uit. Allerlei kleine, bruine vogeltjes, naamloos en zinloos, vlak naast de weg. Bleke, roomgrijze duiven, kwartels die langs de weg renden en wegstoven. Soms een roofvogel, een teken dat er misschien andere dingen, of in ieder geval kleine dingen, in het droge gras leefden. De restjes. De duiven en kwartels zou ik doden, en als die er niet meer waren, zou ik de veldmuizen en de bruine vogeltjes doden.

De truck minderde vaart en we reden omlaag een ravijn

in, en een strand vol met grote, gladde stenen op. De beek stond laag, niet meer dan dertig centimeter water, maar was vrij breed, zeker tien meter. De heldere kleuren van de stenen onder water, blauw en diep leverrood – iets anders dan het gele gras, het bruine stof en de boombast, groene naalden, bleekblauwe hemel. Rijkere kleuren. Schittering van kattengoud langs de ondiepe oevers, in het zand.

We knielden op de stenen, roken eerst aan het water, we wisten niet of er stroomopwaarts iets lag te rotten, maar toen dronken we, koud en helder en zwaar. Hoe kouder het was, hoe zwaarder het werd, tegen de stenen aangedrukt, zo dicht mogelijk bij het middelpunt van de aarde, als kwik. Binnen in ons drieën zat het nu, het duwde zich omlaag. Ik spoelde de smaak van Bartlett en citroenen weg.

We waren allemaal een soort magneet. Dat geloofde ik. Allemaal hadden we een soort aantrekkingskracht. Geen daad zonder gevolgen. Iedere stap die we zetten bracht ons dichterbij een doel. Zolang ik me kon herinneren had ik dat geweten.

We klommen weer de truck in en reden door de beek, omhoog de andere oever op, de cabine en laadbak draaiden, en ik hield me vast aan een randje boven een zijraampje, voelde hoe ik achteruit werd getrokken. Ik dacht aan paarden, aan een tijd waarin we te paard zouden zijn overgestoken, voorover hangend in onze zadels, laag over de manen, en ik betreurde het dat ik die tijd niet had meegemaakt. De hele moderne wereld was fout. Je kreeg een tv in plaats van een paard, je werd vreselijk bekocht.

De weg was smal en doorsneed het dal, laag langs de heuvelrand. Door groepjes bomen reden we, dan weer in de zon. Zoals die lucht voelde, dunner op de koele stukken, dikker in het licht. De dag verstreek en ik werd gestoofd. Geweer onder

één been geklemd, maar nergens een hert te zien. Rotsen en gras en laag struikgewas.

De chaparral was als een ziekte van de aarde, dik en eindeloos waar er ooit ongetwijfeld bomen hadden gestaan. De herten verscholen zich overdag in het struikgewas, bleven uit het zicht. Overal droge, bruine stengels, perfecte camouflage voor geweien.

Het uitzicht werd minder weids, de weg liep van de ene bocht naar de andere, dalen kwamen in zicht en verdwenen weer, maar ten slotte begonnen we aan de lange, geleidelijke klim langs elkaar overlappende bergrichels die ons tot aan de ranch zou brengen. Uitzicht op andere richels, andere bergen in de verte, het gevoel dat de wereld en de mogelijkheden zich uitbreidden.

De weg slingerde langs de hellingen en sneed toen dieper in een steiler gedeelte. Rechts van me verdween het land, de weg werd zo smal dat er nog maar één rijbaan was en toen nog smaller, steentjes knetterden onder de banden, en mijn vader remde af, draaide instinctief weg van de diepte, de banden aan de linkerkant de helling op, de truck schuin naar de bodem van een lange, diepe canyon hellend. We remden af tot tien kilometer per uur, reden voorzichtig over de stenen en hobbels.

Voor ons uit een steenlawine, aarde die weg was gezakt en de weg versperde. Mijn vader remde af en stopte op vijftien meter afstand. Geen ruimte om te keren. Misschien moeten we achteruit rijden. Ik keek om naar waar we vandaan kwamen, en het pad was steil en smal. Ver weg van beter terrein.

Mijn vader stapte uit, gevolgd door Tom. Mijn grootvader, aan de lage kant, bleef zitten. Nou, zei mijn vader. Dat ziet er niet best uit.

Ik had hoogtevrees, dus sprong ik aan de kant van de helling van de truck, mijn geweer in mijn handen. Losse stenen onder mijn voeten, verbrokkelde, verse vuursteen, donkergrijs, geen korstmos, pas kort boven de aarde, van de hoge, verminkte berghelling erboven gestort. Geen begroeiing, enkel puin. We reden door steenslag, staken een puinhelling over, en jarenlang was dit nu net mijn nachtmerrie geweest: langs een steile berghelling rijden als de rots omlaag komt, de niet te stoppen beweging, al leek het in mijn droom meer op zand, fijner, en ik reed in een bus in plaats van in een truck. Nog steeds was het te veel of die droom uitkwam. Ik voelde wat ik in de droom had gevoeld, dat we weggevaagd zouden worden, het ravijn in, onze dood tegemoet.

Mijn vader sloeg een arm om me heen. Maak je geen zorgen, oké? Het komt wel goed. Dit is al vaker gebeurd.

Het stelde me niet gerust dat dit in het echt steeds weer gebeurde, net als in de droom.

Tom keek omhoog naar de helling. Het komt allemaal omlaag, zei hij. Over een paar jaar is er hier geen weg meer.

Mijn vader keek onderzoekend omhoog. Misschien, zei hij. Een nieuwe weg aanleggen zal niet goedkoop zijn. Maar het valt hier onder bosbeheer. Die moeten het doen.

Klopt. Wat gaan we doen?

Mijn vader zuchtte en blies zijn wangen een beetje bol. Laten we maar eens gaan kijken.

Dus liepen we naar de steenlawine, op een rijtje langs de weg, die vol kraters zat. Ongeveer de helft van de weg was ingezakt en de heuvel afgegleden. Verse aarde, donkerder bruin, nog niet gebleekt door de zon. De stenen bijna zwart. Ik keek naar de vermorzelde bomen beneden, omgevallen, ontbladerd en omgesmeten, de schade strekte zich uit voorbij

de puinhelling tot in het bos. Rotsblokken die van honderden meters hoog waren komen vallen, bij het neerkomen uit elkaar barstten maar een schokgolf om zich heen verspreidden, het gekraak van cellen, lange, bleke lijnen, als vallende dominstenen. Ik herinner me hoe ik dat dacht, alsof ik binnen in het vlees van de bomen kon kijken.

Aan de kant van de helling is genoeg ruimte, zei mijn vader. Daar past de truck wel door.

Maar die hoek, zei Tom. Het is nogal steil.

Ja. Maar zo gemakkelijk slaat hij niet om.

We kunnen aan de hoge kant gaan zitten, proberen hem daar wat zwaarder te maken.

Oké.

Ik keek om naar de truck en zag mijn grootvader naar ons toe komen lopen langs het pad dat wij net hadden genomen. Hij keek niet naar ons, zijn ogen keken nooit ergens naar, enkel vaag vooruit. Van zijn gezicht viel niets af te lezen. Gewoon de ene voet voor de andere, zware, trage beweging die drie stappen of drie dagen kon duren, misschien met een bestemming, misschien niet. Hij keek niet naar de ravage in de diepte. Mijn eigen grootvader, maar meer dan wie ook een vreemde voor me.

We stonden daar een tijdje met zijn vieren, we zwegen, en dat was het dan. Verder geen discussie. Ik vond het helemaal niks. We stapten weer in de truck, Tom en ik gingen met bungelende benen aan de hoge kant van het matras zitten, mijn vader reed langzaam naar de steenlawine toe en mijn grootvader bleef op de passagiersplaats zitten. Blijkbaar had hij er geen probleem mee samen met twee andere generaties de heuvel af te storten, als het daar dan van komen moest.

Ik zat met mijn gezicht naar de helling en kon niet zien

wat er aan de andere kant gebeurde. Als de banden over de rand schoten, zou ik dat pas merken als we begonnen te kantelen, en dan zou het al te laat zijn. Ik kon proberen te springen, maar er zou enkel leegte zijn. Zwaartekracht was het verschrikkelijkste wat er bestond, de zuigende diepte.

Mijn vader reed langzaam op de vierwielaandrijving, traag gleden we vooruit, minder dan tien kilometer per uur. Als op een golf ging de ene kant omhoog, hij ging omhoog en kantelde en ik leunde naar voren, zag hoe de wielkast uitzette toen het gewicht van de band verdween, en ik wist niet hoe mijn vader en grootvader er op tijd uit moesten komen. Ze zouden klem zitten in de cabine.

Ik voelde hoe de berg onder ons omrolde, de zwaartekracht slingerde in een boog naar opzij. De zwaartekracht was een slinger, en die slinger zat vast aan ons vieren en aan de truck.

Maar de zijkant zakte, en de wereld trok weer recht, en we waren niet gevallen.

Nou, dat was kielekiele, zei Tom. De truck stopte, en hij klom weer de cabine in. Over een paar dagen zouden we hier weer langs moeten, al zou het kunnen dat de weg dan veranderd was.

De mannen in de cabine, ik op de uitkijk, en nu reden we hoog op een berghelling, in een kale bocht zonder bomen. Enkel lage struikjes en droog gras, de andere richels waren te ver weg om een hert te schieten, dus kon ik alleen maar loeren naar de gekromde heuvelrand voor ons, wachtend op het silhouet van een gewei tegen de lucht, een snelle sprong en sprint.

Een zonnige, mooie dag, blauwe lucht en een briesje en vogels en onze truck die door de bochten richting de poort

reed, die zou verschijnen vlak nadat we weer het bos in reden. Ik voelde de opwinding die ik altijd voelde als we hier aankwamen, want deze plek was als geen andere. Hier keerden we terug, hier waren we al generaties lang teruggekeerd. Dit bezaten we, hier hoorden we en hier werd onze geschiedenis bewaard, allen die ons voor waren gegaan en alles wat er gebeurd was, en tijdens deze jacht zou het allemaal weer verteld worden, en voor het eerst zou mijn eigen verhaal eraan worden toegevoegd – als ik een hert te pakken kon krijgen.

Het laatste stuk van de weg liep langs steile hoogten en manzanita's, een gedeelte dat ik altijd vergat. En toen we tevoorschijn kwamen, konden we voor ons Goat Mountain zien. We kwamen via de zuidelijke helling, een richel die rechts van ons oprees tot aan de hoogste bergweiden en verder, tot aan de steile rotshellingen waar we nooit jaagden. Daaronder dichte bossen, en daar ergens lagen ons kamp en onze bron en weide, en daaronder het reservoir en het berenhol en de lagere weiden en haarspeldbochten en het platgebrande stuk waar het vuur doorheen was geraasd en al die andere plekken die deel van ons uitmaakten.

Hier hielden we altijd stil om te kijken, om te zien wie we waren. Tweehonderd zestig hectare, gedeeld met twee andere eigenaren uit de Central Valley. Ver van alles vandaan. Opgedeeld in een aantal stukken langs de hele bergflank, die liepen tot bijna aan de rand van de lange, smalle vallei beneden en Cache Creek.

Niemand zei iets. En we hadden daar eeuwig kunnen staan kijken. Maar de truck rolde langzaam weer vooruit, de drang om het kamp op te slaan, en het pad kronkelde omlaag het bos in waar het uitzicht verdween en de eiken al bladeren hadden verloren, gladde droge schijfjes met stekelranden.

Rood en groen van de manzanita's. De rauwe roep van een Mexicaanse gaai en toen een explosie van kwartels naast de weg, plompe bruine lijfjes die hobbelig en besluiteloos laag door de lucht vlogen, andere bosjes en de bomen daarachter in. Ik was erop getraind mijn geweer te richten en te schieten; toen de vogels hun vleugels uitsloegen bij het landen, jeukten mijn vingers om een van die donkere kuiven op de korrel te nemen. Allemaal stonden ze dan even stil, mijn ogen roerloos op het moment dat ik zou richten en de trekker over zou halen, maar ik mocht hier nooit vogels schieten. Geen schoten, dan joeg je de herten weg. En dus verdwenen de kwartels weer in de bosjes en de truck reed verder en ik voelde een doffe teleurstelling. Er zat iets in me wat enkel wilde doden, constant en eindeloos.

De lucht was koeler nu, de weg helemaal uit de zon, schaduwpatronen op de steile helling die naar links toe verdwenen. En eindelijk waren we er. De poort voor ons was van dik staal, geverfd in de kleur van gedroogd bloed. Gemaakt van zware buizen die geen truck kon verbuigen, beide kanten twee meter diep in beton verankerd, en een sleutelkast die te dik was om kapot te schieten. Zelfs een geweerkogel zou slechts uit elkaar spatten en terugketsen. Door de jaren heen waren de poorten geëvolueerd, en dit was de laatste, geplaatst door mijn vader, een poort die door geen stroper vernield kon worden, een poort die nooit vervangen zou hoeven worden.

Ik sprong omlaag en volgde mijn vader, die in de aarde onder de sleutelkast lag en met beide handen door een nauwe stalen buis omhoog reikte. Zo kon niemand met een betonschaar of een wapen bij het slot komen. Maar voor een sleutel was er ook amper ruimte, als je het blindelings en verkramppt moest doen. Mijn vader trok een grimas, zijn schouders kwa-

men van de grond omhoog. Verdomde stropers, zei hij. Ik krijg de sleutel net niet om. Ga achter me op de grond liggen.

Dus ging ik met mijn gezicht omlaag in de aarde en het grind en de bladeren liggen en mijn vader zette zich tegen me schrap, kwam omhoog, en ik hoorde het slot openspringen.

Eindelijk, zei hij, en na nog wat gerommel viste hij het slot eruit.

Ik stond op en sloeg de aarde en de bladeren van me af terwijl mijn vader de poort wijd openduwde. Tom en mijn grootvader stonden hier nu, ze keken langs de richel omhoog. We hebben een stroper, zei Tom.

Ik ging naast ze staan en keek omhoog en in de verte, op een uitloper van de rots, zag ik een oranje jachthemd.

Hoe is hij daarboven gekomen als hij niet door deze poort is gegaan? vroeg Tom.

Ze komen vast op crossbrommers, zei mijn vader. Te zwaar om over deze poort te tillen, maar als ze de hoofdweg volgen, zijn er nu vast wat paadjes die erbovenlangs gaan.

Ik weet van geen paadjes, zei mijn grootvader.

Begin van het jachtseizoen, zei Tom. Dan schieten ze overal op en jagen al het wild de stuipen op het lijf. En waarom zou het ze iets kunnen schelen wanneer ze jagen? Ze overtreden toch al de wet, dus ze kunnen net zo goed in juni al schieten.

Als ze het wild hier weg krijgen, weet niemand waar ze het vandaan hebben, zei mijn vader.

Klopt.

Nou, laten we maar eens gaan kijken, zei mijn vader en hij liep terug naar de cabine. Ik wist niet wat hij bedoelde, maar hij kwam met zijn .300 magnum naar buiten. Hij bleef staan en bracht het geweer naar zijn schouder, richtte omhoog op de

stroper. Een groot, zwart vizier. Het was een prachtig geweer, geolied, donker hout. Een geweer om beren mee te schieten, te groot voor herten, maar toch gebruikte mijn vader het, iets in hem was uit op vernietiging. Ik had gezien hoe bijna de hele schouder van een hert afgerukt werd toen de kogel uit dat geweer er aan de andere kant uitkwam.

Het is me een mooie, zei mijn vader. Hij zit in het zonnetje over ons land en onze herten uit te kijken.

Daarboven voel je je de koning te rijk, zei mijn grootvader. Kom wat dichterbij met de truck, zei mijn vader.

Dus deed Tom de handrem omlaag en reed langzaam naar voren tot waar wij hadden gestaan.

Mijn vader richtte opnieuw, maar nu steunde hij voor het evenwicht met zijn ellebogen op de motorkap. Hij trok de grendel achteruit en weer naar voren, een patroon in de kamer. Kijken of hij dat hoort. Ik wil dat hij hierheen kijkt en ziet wat er op hem gericht staat.

Maar de stroper had zich niet bewogen of in onze richting gekeken, voor zover ik zien kon. Hij was ver weg, waarschijnlijk meer dan tweehonderd meter, dus ik kon zijn gezicht niet echt onderscheiden, maar het leek of hij langs de richel omlaag keek.

Tom had nu ook zijn geweer tevoorschijn gehaald, hij richtte door zijn vizier op de stroper. Maar ik had alleen een korrel op mijn .30-.30.

Kom eens kijken, zei mijn vader, alsof hij mijn gedachten kon lezen.

Dus pakte ik het geweer, zette mijn ellebogen schrap op de motorkap van de truck. Net als bij mijn .30-.30 de geur van geweerolie, maar verder totaal anders. Zwaarder, en volmaakt, glad hout en donkerblauw metaal, samengesmolten

als uit één stuk, en ook de balans was volmaakt, toen ik de kolf tegen mijn schouder zette, zoals het hoorde te zijn, een ding dat probleemloos een deel van mezelf werd.

Het vizier gaf licht dat uit het niets leek te komen, een direct zicht op de wereld, mijn eigen oog, maar beter. De structuur van de rotsen op meer dan tweehonderd meter afstand, meer dan twee football-velden ver. Donkere rots, verbrokken en bobbelig en geribbeld door het weer, een brede richel, die ik volgde naar links, tot waar de stroper op de rand zat, met bungelende laarzen, een geweer op zijn dijen. Spijkerbroek en een wit T-shirt in de zon, het oranje jachthemd. Oranje pet. Hij wilde gezien worden. Hier in de open lucht, op ons land. Hij had lange bakkebaarden, lichtbruin. Zijn gezicht en nek roze van de zon.

Ik liet het midden van de kruisdraden langs een arm glijden, van de elleboog omhoog naar de schouder. De stroper leek het te voelen, ontzettend griezelig. Hij draaide zich naar links en keek recht in mijn richting, het vizier in, en schoof rond op zijn billen tot hij rechtuit keek. Hij had ons gezien, had iets gezien. Kleuren van de motorkap van de truck of de weerspiegeling van een vizier. Zijn handen tilden de verrekijker op die om zijn nek hing en hij keek me recht aan met grote, donkere ogen.

Mijn hand klemde zich vaster om de kolf, en ik hield mijn adem in. Het midden van de kruisdraden zweefde rond tussen die twee lenzen. De tijd stond stil voor mij en die man, gevangen in dit moment.

Traag uitademen, voorzichtig, zoals ik het geleerd had, en langzaam spande ik mijn vinger om de trekker. Geen gedachten. Dat weet ik zeker. Enkel mijn eigen aard, wie ik ben, het begrip te boven.

De wereld zelf ontplofte van binnenuit en ik vloog door de lucht, landde in het stof. In mijn oren de nagalm en het pompen van mijn bloed. Mijn hart ging wild tekeer. Het geweer lag naast me in het stof, mijn hand nog steeds om de kolf.

Mijn vader tilde me aan mijn overhemd op en gooide me naar achteren en ik raakte de grond niet waar dat zou moeten. Ik was over de rand van de weg gevlogen en de aarde zakte weg en ik bleef vallen, werd vanachter geraakt door een boomstronk of een tak en nog een en nog een, bleef maar vallen, draaide, zag alleen een flits schaduw van rechts en toen sloeg mijn rechterschouder hard in de aarde en de bladeren en ik wentelde door de lucht en sloeg met mijn linkerbeen tegen een boomstronk aan en draaide in het rond, smakte met mijn hoofd en mijn nek tegen de grond, draaide tot ik rechtop stond, ik keek recht voor me uit alsof ik de helling af rende, en instinctief spreidde ik mijn armen en viel opzij waardoor de volgende stronk mijn schouder raakte en ik wist niet meer welke kant ik op viel tot ik door bladeren schoof en ten slotte lag ik stil, wist niet wat er gebeurd was, of gebeuren zou.

